

Scénář rozhlasové reportáže Eva Cieslarová

Vstup 1

Eva Cieslarová, mimo jiné pedagožka Jedličkova ústavu, zavzpomíná společně s námi především na dlouhé období nesvobody a útlaku, na období komunistické totality.

Otec, kterého malá Eva neoslovila jinak než jménem, pracoval ve filmovém archivu, což formovalo její vnímání perspektivy světa a ta se už od dětství utvářela jinak, než by se tehdejšímu zřízení zamlouvalo.

„Můj otec Myrtil, vědycky z toho archivu, kterej byl na Žižkově v Malešický ulici, tak skoro každý den nosil krabice s těma filmama. A protože byl filmový historik, tak měl přístup k filmům, ke kterejm ostatní lidi neměli přístup. Takže já jsem nevyrůstala pod sovětskými filmy z druhé světové války o tom, jak je Stalin báječný, a o tom, jak je to všechno úžasný, ale já jsem vyrůstala na amerických filmech.“

Vstup 2

Nebývalo tehdy zvykem, aby rodiče mluvili se svými dětmi otevřeně i o politice. U Evy tomu bylo naopak, i když následky mohly být nedozírné.

„Naši mi vždycky říkali, Evičko, to, co se říká doma, to nesmíš říkat ve škole. No a takže jsme žili v takový schizofrenii. Tenkrát si vzpomínám, jak mému otci nějakí známí říkali... prostě, že se to dítě mate, prostě, že pak neví, co, a že se stromek nesmí ohýbat na dvě strany. No, můj otec na to říkal: No jo, na dvě strany, a to ho mám ohýbat jen na tu komunistickou stranu? Ne, ne, moje dcera bude vědět, co je správný, a to, co dělají ty komunisti, to jako bude vědět, že to správný není.“

Vstup 3

Přichází srpen '68...

„Já jsem usínala ve svém pokoji a asi v půl jedenáctý nebo v jedenáct hodin jsme měli už zhasnuto a najednou u nás zazvonil telefon a slyším svého otce, jak jde do chodby, zvedá ten telefon a slyším, jak zvedá to sluchátko a říká: „Prosim tě, jdi si lehnout, seš opilej!“ a položil to sluchátko zpátky. A za chvíli telefon zvonil znova a když vidím, jak Myrtil vzal ten telefon a teď najednou jsem neslyšela nic a najednou v nějaký chvíli se otevřely dveře od mého pokoje a tam stál můj otec, úplně bílej, úplně s bílým obličejem a říká

„Evi, Evo, Evičko, Evelínko, právě tady přistávají ruský letadla a jsou tady ruský tanky, v Praze začala okupace...“ Jo, prostě večer z dvacátého na jednadvacátého, prostě se vám změnil totálně svět z naděje, že budete zase žít ve svobodě a demokracii, demokratický společnosti, jako tomu bylo před válkou nebo krátce po válce, a najednou jsme zase byli v takovýhle hrůze. A potom roce '68, to bylo vlastně neuvěřitelný, jak byli ty lidi jednotný, tam i ty lidi, který tenkrát milovali, obdivovali ten Sovětskej svaz, nechtěli vidět ty hrůzy, co se tam dějou... Tak to byl takovej šok, jako když vám prostě někdo dá, já nevím, při boxu vás majzne do hlavy.“

Vstup 4

A nejšťastnější okamžik v Evině životě?

„No, asi nejšťastnější je ten sedmnáctej listopad, kdy jsme se vlastně vrátili do svobody. To, že budete moct prostě děti vychovávat ve svobodě a že prostě jsme se vrátili mezi demokratický země a zvolení Václava Havla prezidentem, to byly jako neuvěřitelný okamžiky.“

